

правителството не даваше значение, понеже е мислило да го свърши чрезъ капитулацията на Гърция следъ споразумението си съ Ромъния и Сърбия. Тази наша слаба заинтересованостъ подпомогна още повече Гърция да спечели политическата подкрепа на великитѣ държави и материалната на Сърбия. Може би Гърция щѣше да ни изневѣри даже, ако виждаше у насъ готовностъ да се преговаря и на време да се отстѣпва.

Голѣмитѣ осложнения, които последваха следъ неуспѣха ни при Чаталджа дипломатическата намѣса на Тройния съюзъ, която откъсна Сърбия отъ морето и я тласна срещу насъ, щѣха, може би, да предизвикатъ и у Гърция желанието да заговори по-високо за изчезналото балканско равновесие, което е струвало на свѣта толкова нещастия. Но тази евентуалностъ, бѣ сжщо едно задължение за нашето правителство да излѣзе по-скоро отъ равнодушието, съ което срѣщаше съобщенията, че Гърция ще подири помощъ срещу насъ въ чужди държави. Министъръ председателятъ на Гърция ни предупреди, че Гърция ще подири сили и срѣдства за защита вѣнъ отъ рамкитѣ на сжществуващия съюзъ. Не знаехме ли ние, че почвата за една нейна коалиция съ сѣрбитѣ срещу насъ, поради горещия сѣрбско-български споръ, бѣше вече почти разчистена?

Отъ много съобщения на нашитѣ пълномощни министри се вижда, че грѣцката кауза непрекъснато печели повече съчувственици. Вдигнатиятъ шумъ около сѣрбско-български, грѣцко-български, ромъно-български недоразумения насърдчава и безъ това малко сговорчивитѣ турци, окуражава и засилва всички сѣседски апетити. Въ цѣла Европа се създаде едно особено мнение за неограниченитѣ, за безкрайно голѣмитѣ териториални домогвания на България. Ние бѣхме заподозрени, изложени. Да ни сразатъ политически при тази атмосфера не бѣше много трудно. Нашиятъ кабинетъ, обаче, бѣше спокоенъ, безстрастенъ. Неговитѣ представители въ Атина сж оставени безъ всѣкакво указание, какъ изобщо правителството мисли да свърши съ възникналия остъръ споръ. Линията, представена отъ Гърция не се обсжда, наша — не се представя, но се настоява Гърция да представи втора, трета линия и, когато пълномощниятъ ни министъръ отъ Атина съобщава, че мъртвата точка може да се премине, само ако правителството ни се яви съ нѣщо наше, конкретно, нашиятъ мръ председателъ го осжда въ непатриотизъмъ, — едва не — въ защищаване на грѣцкитѣ интереси. „Какъ можемъ, пита го шефътъ на кабинета, да представимъ ние линия, когато грѣцитѣ искатъ да си присвоятъ Солунъ?“

Възможността да се загуби Солунъ е отнемала на правителството способността да погледне сериозно на новата и опасна за насъ политическа констелация, която създаваше българо-грѣцкия споръ. Въ чужбина ние почти нѣмахме вече приятели. Всички ни считаха прекалени егоисти, които сж предизвикали своитѣ петима сѣседи. „На днешния дипломатически приемъ, телеграфира нашиятъ пълномощенъ министъръ въ Парижъ, заявихъ ясно на министра на вѣншнитѣ работи, въ присѣтствието на пълномощнитѣ м-ри на Англия и Русия — че България не е заявявала никога и никому, че не държи за Солунъ. Като му отчертавахъ по картата границата, която трѣбва да имаме съ Гърция — отъ рѣка Бистрица до гр. Корча, мрътъ ни каза: „Vous demandez en un mot tout“! Политичитѣ въ Франция иматъ l'impression, que Salonique resterait plutôt à la Grece“. „Когато ме запита защо искаме обща граница съ Албания, отговорихъ, че това е отъ най-голѣмо значение за нашето политическо и стопанско бждеще и за нашата сигурностъ. Както всички европейски държавници и политици и г. Пишонъ ми каза: „Vous ne laissez rien aux autres“. И ме запита: „Mais si vous restez sur vos positions et sur vos exigences, comment voulez vous que la guerre soit évitée?“ (Тел. № 490 отъ 20.V.). И тия енергични предупреждения на Франция, а чрезъ нея на цѣлото съглашение — останаха безъ внимание.